

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím:

Gr. Berchtold Lipót
meghalt

Forrás:

Pesti Hírlap

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Berchtold Lipót

Idő

"1942"

Személy

Közp. nyom. **Gróf Berchtold Lipót meghalt**

Gróf Berchtold Lipót, az Osztrák-Magyar Monarchia egykori külügyminisztere szombaton délelőtt sopronmegyei peresznyei kastélyában elhunyt. Berchtolddal az 1914-ben kitört világháború előkészületeinek egyik legnagyobb szereplője és tanúja szállt sirba. Az akkori vezetők közül már alig vannak néhányan életben.

Előkelő osztrák arisztokrata családból származott. Bécsben született 1863 április 18-án és tanulmányainak befejezése után diplomáciai pályára lépett. Hosszabb-rövidebb ideig működött a párisi, a londoni és a szentpétervári osztrák-magyar nagykövetségeken. 1906 decemberében a szentpétervári nagykövetség vezetését vette át. Mindezt elkövetett, hogy Oroszország, az Osztrák-Magyar Monarchia és Németország között közeledést hozzon létre, az 1908-ban kitört boszniai annekszió azonban megsemmisítette fáradozásainak minden gyümölcsét. Az anneksziós válságot megelőzően ő közvetített Oroszország és a Monarchia között; az ő buchlaui kastélyában ment végbe Izvolszkij, akkori orosz külügyminiszter és Aehrenthal osztrák-magyar külügyminiszter találkozója. Aehrenthal halála után 1912 februárjában Berchtold lett az Osztrák-Magyar Monarchia külügyminisztere. Ennek az esztendőnek nyarán komoly kísérletet tett a

Balkán-szövetség és Törökország háborújának megakadályozására. Augusztusban összekötetésbe lépett az érdekelt nagyhatalmakkal, de már minden késő volt. A háború kitört. A háború alatt azon fáradozott, hogy felvesse az albán-kérdést s előkészítse az utat az önálló albán fejedelemség megvalósítására; ez sikerült is neki.

Törökország összeomlása után a Monarchia Olaszországgal egyetértésben tiltakozott az ellen, hogy Szerbia kijusson az Adriai-tengerre. Berchtoldnak igen nagy része volt abban, hogy a londoni konferencia 1912 decemberében összeült és hogy ott az albán fejedelemség felállítását elhatározták.

Sokan őt gyanúsították azzal, hogy a szerajevói merénylet után a Szerbia elleni háborút sürgette. Ezek a vádak teljesen alaptalanok. A megtört háború legnagyobb szószólója Conrad vezérkari főnök volt. A szigorú hangú ultimátumot nem Berchtold fogalmazta (mint azt sokan gondolták), hanem Forgách és Musulin. Ők ketten sürgették a legerősebben a Szerbia elleni háborút. A külügyminisztérium élén 1915 február 8-ig maradt. Azért kellett távoznia, mert Tisza nem volt vele megelégedve, amit nyíltan a szemébe mondott. Berchtold visszalépett és Burján István (akkor még báró) lett az utóda. Tisza azonban nemsokára Burjánban is csalódott. 1916 márciusában az akkor még trónörökös Károly

főherceg Berchtoldot választotta főudvarmesterének. Később a fiatal uralkodónak főkamaraasa lett s az maradt az összeomlásig.

Az összeomlás után visszavonult és hol morvaországi, hol pedig magyarországi birtokain élt. Magyarországi rokonsági kapcsolatai voltak és magyar állampolgár lett. (Felesége Károlyi Mihálynak a nővére.) Néha jelent meg egy-egy cikke osztrák és magyar lapokban. Nagyobb cikke jelent meg egy alkalommal a Pesti Hírlapban is, amelyben tisztázta magát az alól a vád alól, hogy ő Tisza István külpolitikai nézeteivel szemben állt.

*

Gróf Berchtold Lipót volt külügyminiszter lelkiüdvéért az engesztelő szentmiseáldozatot 28-án, szombaton délelőtt 10 órakor mutatják be Budapesten, az Egyetemi templomban.

nyomdája 1941 — 9086